No. 160. 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk NIEUWS-BLAD,

Zaturdag 7 Julij.

Duitschland.

FRANKFORT, den 3den Julij.

Uit het Pruissische wordt aan een geacht duitsch dagblad het volgende geschreven, hetwelk in de hoofdzaak wel overeenstemt met hetgeen een paar dagen geleden van den Rijnkant aan hetzelfde blad werd gemeld: » Hoewel, naar men met zekerheid verneemt, het hoofddeel der te Berlijn vereenigd geweest zijnde vorsten, slechts uitspanning was, en zij zich niet opzettelijk met staatszaken bemoeid hebben, zoo is toch uit die zamenkomst voor het algemeen belang veel nuttigs voortgevloeid. Voornamelijk moet de scherpe grenslijn die tusschen de noordsche en westelijke staatkunde gebakend was, veel zijn verflaauwd en aan de pogingen der laatstgenoemde om zich de achting en het vertrouwen der *legitime* monarchen waardig te maken, volkomen regt zijn wedervaren. Op sommige plaatsen had men tot dusverre hier nog niet aan gewild; maar thans lijdt het geen twijfel dat vroegere afkeer overwonnen is, en diegenen voortaan hand aan hand zullen trachten te gaan, die, niet zeer lang geleden, nog eene soort van eer er in stelden om zich als antagonisten te doen kennen."

— In een schrijven uit Berlijn van het laatst der vorige maand leest men onder anderen het volgende:

» Daar de badkuur, naar men thans verneemt, op de Keizerin van Rusland niet die weldadige uitwerking zou hebben dien men er in den beginne van voorspeld had, is het gebruik der baden door Hoogstdezelve voor eerst uitgesteld; hare ongesteldheid bestaat meer in eene aandoenlijkheid der zenuwen, dan in eene borstziekte, en daarom is de gezonde lucht der bergstreek waar zij zich thans bevindt en de vrije beweging die zij, thans, van alle hof-ceremonien ontheven, geniet aan H. M. veel dienstiger dan het gebruik der minerale wateren.

» Het onthaal dat de Koning ditmaal in Silesie genoten heeft, is bijzonder hartelijk geweest; voornamelijk heeft het katholieke gedeelte der bevolking zich beijverd om op alle wijze te kennen te geven dat deszelfs liefde en vertrouwen jegens den monarch door de bestaande kerkelijke oneenigheden niet in het minst verzwakt was.

» In de vorige week hebben wij, ongelukkigerwijze, hier het zonderling treffend schouwspel beleefd, dat eenige honderd luthersche dissidenten, die zich in Sileze op onderscheidene vaartuigen hadden ingescheept, de Spree afzakten om zich naar de mondingen der Elbe en van daar naar de nieuwe wereld te begeven. Het is waarlijk te betreuren, dat het met die menschen tot zulk een uiterste is gekomen en dat het herbergzame Pruissen, dat pas eene talrijke door onverdraagzaamheid uit hare dalen verjaagde bevolking in zijn midden opnam, thans een gansch tegenovergesteld schouwspel oplevert. Het verdient echter gezegd te worden, dat geen dwang om zich aan de unie aan te sluiten deze lieden verdreven heeft; zij vertrokken uit vrije begeerte en uit zucht om hunne pietistische bemoeijingen in Noord-Amerika en in Australie geheel ongehinderd van den kant der daar bestaande gouvernementen voort te zetten; en tot dat einde zeggen zij hun vruchtbaar vadeland waar zich thans de zillerdal-bewoners gevestigd hebben, vaarwel, om in een verwijderd werelddeel een onzeker lot te gemoet te gaan."

— In de koninklijke metaalgieterij te München heeft den 30sten junij met het beste gevolg plaats gehad het afgieten van het voor Stuttgart bestemde metalen standbeeld van *Schiller*, waarvan de vorm door den beroemden *Thorwaldsen* voor die stad is gewrocht. Deze bewerking geschiedde in het bijzijn eener aanzienlijke menigte; waaronder zich de Wurtembergsche gezant bevond. De aanschouwers die met gespannen verwachting het beslissende oogenblik afwachtten, waren niet zonder vrees geweest dat de proef ongelukkig zou kunnen uitvallen; en de tevredenheid was daarom des te grooter, toen, onder toezigt van den bekwamen directeur *Stiglmaijer*, de vereischte 60 centenaars gesmolten metaal-erts zonder eenig ongeval noch bersten van den vorm in denzelven gegoten werden.

— Uit Weenen schrijft men, dat aldaar verzekerd werd, dat de jeugdige keizerin weduwe van Brasilie in den loop des zomers de boheemsche badplaats Ischl zoude bezoeken.

— Volgens den *Osservatore Triestino*, zou er thans te Hildgansen in Silezie, een man leven, die zeker de oudste mensch van ons werelddeel is, daar hij niet minder dan 142 jaren telt. Hij heet *Hans Herts* en is iemand die, om zijn karakter en hooge jaren in algemeene achting staat. Seder 27 jaren is hij zijn huis niet meer uit geweest, maar gaat hij dagelijks nog twee of driemaal zijne kamer op en neêr. Bij fraai weder, rookt hij zijne pijp aan een opgeschoven venster. Reeds sedert zes jaren kan hij niet meer spreken en laat hij slechts een geluid hooren, dat voor zijne huisgenooten alleen verstaanbaar is. Al zijne kinderen rusten reeds voor lang in het graf, maar er zijn hem vele kleinkinderen verbleven, die de teederste zorgen voor hem dragen. — Indien het berigt van het oostenrijksche blad waar is, levert deze grijsaard eene waarlijk allerzeldzaamste verschijning op.

— In de jongste regtstreeksche berigten uit Konstantinopel, van den 15den junij gedagteekend, leest men:

» De admiraal *Roussin* heeft in den loop dezer week verscheidene bijeenkomsten met den turkschen minister van buitenlandsche zaken gehad, ter zake van het uitloopen der ottomannische vloot. Dezelven zijn echter niet naar den zin van den franschen gezant uitgevallen, daar thans bepaald is dat de vloot zal uitloopen; reeds voorloopig heeft zij in den Bosporus post gevat, om aldaar eenige dagen te vertoeven en alsdan de Middellandsche zee in te zeilen. Om dit te verhinderen, meende de admiraal *Roussin* de reeds bij eene vroegere soortgelijke gelegenheid gedane vermaningen en betoogen, aan de Porte te moeten herhalen; maar dit blijkt evenmin als destijds van gevolg te zijn geweest. Hij heeft thans niet meer dan de verzekering kunnen verwerven dat men zich van elke daad van vijandelijkheid tegen het egyptisch eskader zou onthouden, en dat de vloot zich niet met Tunis of Tripolis in gemeenschap zou stellen, welk laatste den franschen gezant wel de meeste bekommering baart. Bij de laatste expeditie onder den kapudan-pacha, heeft de admiraal *Roussin* echter dezelfde bepaalde verzekering bekomen en iedereen weet hoe dezelve uitgelegd en gehouden is. Hij wantrouwt de Porte dan ook ten hoogste, te meer daar het bekend is, dat de Pacha van Tripolis van zijn ambt zal worden ontzet. — De gezant heeft een adviesvaartuig naar Toulon gezonden, en den admiraal *Gallois* onverwijld uitgenoodigd om maatregelen van voorzorg te nemen en de turksche vloot, zoodra deze de Dardanellen doorgezeild is, niet meer uit het oog te verliezen. — Omtrent de onderhandelingen tusschen den gezant en *Reschid*-pacha, verneemt men nog dat eerstgenoemde, niet tevreden met eene mondelinge verzekering van den reis-effendi, dat men met deze expeditie geene de minste vijandelijke demonstratie of eenig ander aan de fransche regering onaangenaam doel, ten oogmerk had, heeft hiervan de schriftelijke verklaring geëischt, die hem dan ook, na lang over en weêrsprekens, is uitgereikt. Dezelve luidt, dat de vloot van den Grooten Heer, in geval zij de Middellandsche zee mogt inzeilen, dezen togt slechts tot oefening der manschap doen zoude; dat zij blootelijk de eilanden van den Archipel aandoen en vervolgens naar Konstantinopel terug zoude keeren. Zoo doende heeft de gezant zwart op wit erlangd, en er valt niet aan te twijfelen, of de fransche regering zal zich van deze verklaring bedienen tot wering van alle lastig bezoek der turksche vloot in de havens der Barbarijsche Staten. Of de admiraal *Roussin* geregtigd was zich een zoodanige akte te doen uitreiken, en of men te Londen zich hieraan niet zal stooten, is eene vraag die weldra in de gebeurtenissen hare oplossing zal vinden. De voorvallen volgen elkander hier thans snel op, en men weet zelden, wat de volgende dag zal aanbrengen."

Men had te Konstantinopel berigten uit Syrie ontvangen, volgens welke de onderwerping der opgestane Drusen aan het gezag van den Onderkoning nog geenszins volkomen zoude zijn. De seraskier van Caramanie (die echter voor geen onpartijdig berigtgever kan gehouden worden) had aan het turksch gouvernement berigt dat deze stoute opstandelingen de troepen van *Ibrahim*, of van zijnen besten veldoverste, *Soliman*-pacha, overvallen en verslagen hadden. Ook uit Smyrna had men dergelijke berigten ontvangen. Deze geruchten wekten den moed der Porte weder zeer op; en nog altijd meende men dat, zoo dezelve eens bevestigd wierden en de krijgskans eens ten nadeele van den Onderkoning in Syrie gekeerd bleef, de Porte van hare vijandelijke oogmerken jegens haren gehaatten vazal, zou doen blijken en een aanvang zou maken met de opruijing van gansch Syrie tegen zijn bestuur. — Intusschen verneemt men dat de ongunstige toestand van de geldmiddelen der Porte en de vrees voor eene finantiele krisis, haar wederom met frankische bankiers-huizen onderhandelingen had doen aanknoopen.

[In deze berigten wordt niet bevestigd hetgeen men, volgens de gisteren en eergisteren medegedeelde berigten, te Parijs, geloofde, dat namelijk *Mehemed*-ali in dit oogenblik willens zou wezen om zijne onafhankelijk-verklaring te verwerven. In tegendeel meende men te Konstantinopel, dat de Onderkoning zijne verschuldigde schatting betalen zoude, en werd er beweerd dat bij de Dardanellen reeds een zijner korvetten het anker geworpen had, aan boord waarvan zich een deel der achterstallige penningen bevonde.]

— Te Weenen waren den 29sten dezer genoteerd: 5 pCt. Met. 107; 4 pCt. 100⅝; 3 pCt. 81⅞; Bankact. 1462½.

Nederlanden.

BREDA, den 6den Julij.

Eergisteren in den namiddag, is in de omstreken dezer vesting eene zware donderbui, met hagel vergezeld, losgebarsten, die vooral naar den kant van Etten, en eenigzins later in het kamp bij Rijen, zeer hevig is geweest. Van beide plaatsen verneemt men, dat de gevallen hagelsteenen van eene ongelooflijke grootte waren en op eerstgenoemde plaats aan het te velde staande gewas eene aanzienlijke schade hadden toegebragt. De bui is uit het zuiden opgekomen en heeft zijne rigting vervolgens noordoostelijk genomen.

— Bij Zijner Majesteits besluit, van den 23sten der vorige maand zijn tot notarissen in dit gewest benoemd: in het kanton Helmond, *F. A. Rovers*; in het kanton Oisterwijk, *C. B. van Beugen*; in het kanton Bergen-op-Zoom, *J. F. van Goch*; in het kanton Boxmeer, *G. van Lelyveld van Cingelshouck*.

— Uit 's Gravenhage verneemt men, dat H. K. en K. H. Mevrouw de prinses *van Oranje* heden uit die residentie vertrekken zal, om zich naar Töplitz te begeven, en aldaar veertien dagen te vertoeven.

— Uit Weenen wordt van den 26sten gemeld, dat, ter eere van den erfprins *van Oranje*, dien [avond] eene tooneelvoorstelling op Schönbrunn gegeven zou worden. — De graaf *Victor Zichy* was, als koerier met depêches voor Berlijn en 's Gravenhage belast, uit Weenen vertrokken.

— Z. K. H. de grootvorst troonsopvolger van Rusland, werdt den 14den of 15den dezer te 's Gravenhage verwacht. Groote toebereidselen worden reeds aan het hotel van den russischen gezant den baron *von Maltitz*, gemaakt voor een luisterrijk bal, hetwelk den 16den door Zijne Excellentie gegeven zal worden.

— De vergadering der staten van dit gewest, welke op den 3den dezer, door den heer staatsraad gouverneur met eene toepasselijke aanspraak is geopend, is door Z. H. E. G. op den 5. dezer weder gesloten geworden; de in dit jaar uitvallende leden der tweede kamer der staten-generaal, zijnde de heeren mr. *van de Mortel*, jhr. mr. *de la Court* en mr. *Luyben*, zijn door die vergadering weder ingekozen.

— Door de Staten van Holland zijn in derzelver vergadering van gisteren tot leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal herkozen: jhr. mr. *G. Beelaerts van Blokland*, jhr. mr. *A. Warin*, jhr. mr. *H. Backer*, jhr. mr. *M. W. de Jonge* en jhr. mr. *G. Clifford*; en benoemd, de heeren *Pieter Huidekoper* te Amsterdam; mr. *F. van de Poll*, thans lid der Gedeputeerde Staten van Noordholland, en *M. A. Wynaendts*, thans lid der Gedeputeerde Staten van Zuidholland.

— Door de Staten van Drenthe, is in derzelver vergadering van den 3den dezer tot lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal herkozen, het aftredende lid Mr. *G. Kniphorst*.

— Men schrijft nog uit 's Gravenhage dat de heer Mr. *T. C. de Bordes* voor de betrekking van lid der Tweede kamer zou bedacht hebben.

— In plaats van den op zijn verzoek aftredende heer Mr. *P. C. Huynck van Papendrecht*, is tot amanuensis der commissie van beheer tot droogmaking van den Zuidplas in Schieland benoemd, de heer *J. Ewyk*.

— Door Z. M. is goedgekeurd de door de groote vergadering der Remonstrantsche Broederschap uitgebragte keus op den predikant *H. N. van Teutem*, tot lid der commissie tot de zaken dier Broederschap, in plaats van den Weleerw. heer *J. Roemer*.

— Uit Maastricht schrijft men ons, onder dagteekening van den 3den dezer:

„Op heden had alhier eene kommissie, bestaande uit den oudsten kapitein, 1sten luitenant en 2den luitenant der 14de afdeeling infanterie, de eer aan hunnen voormaligen kolonel den, Hoog EdelGestrengen heere generaal-majoor *von Duynen*, kommandant der 1ste brigade, 2de divisie van het leger te velde, in naam van het gezamenlijke korps officieren der afdeeling, een kostbaar bewerkten degen ten geschenke aan te bieden, op welks gevest de woorden: *Uit hoogachting en erkentelijkheid* zijn gegrift, als een bewijs van de hartelijke gevoelens waarvan een ieder hunner voor zijn Hoog EdelGestrenge vervuld is geworden, gedurende den meerderen of mindere tijd dien zij het genoegen hadden onder deszelfs bevelen te dienen.”

— Uit het *Dagblad van 's Gravenhage* nemen wij het volgende over:

„Den 28 Junij ll. is, in deze residentie, gehouden de achtste jaarlijksche algemeene vergadering der *Maatschappij ter bevordering van het godsdienstig onderwijs onder de Slaven en verdere Heidensche bevolking in de kolonie Suriname*, afdeeling *'s Gravenhage*. Deze maatschappij, alhier opgerigt in het jaar 1829, stelde zich voor om de Heidensche bevolking in de gemelde kolonie tot het Christendom te brengen, en derzelver onderwijs geheel en uitsluitend op te dragen aan de zendelingen der *Moravische* Broeders.

Daar nu in de kolonie de slaven hunne plantaadjes niet mogen verlaten, en de reis derwaarts slechts langs de rivieren met tentbooten kan geschieden, zoo vloeide daaruit noodwendig voort, dat de hulp, aan de zendelingen te verleenen, zeer groote kosten vorderde. Ofschoon vervolgens de treurige toestand van ons vaderland niet veel hoop gaf, dat de aanvankelijk ruime toetreding van vele leden zou voortduren, zoo was echter de maatschappij in staat om aan de *Moravische* Broeders, in het jaar 1832 eene tentboot te schenken en in het volgende jaar eene tweede daarbij te voegen, van welke beiden de jaarlijksche terugkeerende kosten voor de roeinegers de aanzienlijke som van 2920 gulden bedragen. Het was te begrijpen, dat alstoen de zendelingen gemakkelijk den toegang konden bekomen tot vele plantaadjen, zoodat zij thans reeds op *zeventig* derzelve onderwijs geven. In het jaar 1834, toen de meer gunstige toestand van ons vaderland uitzigt gaf op ruimere deelneming van onze landgenooten, heeft de maatschappij in Suriname eene plantaadje gekocht ten behoeve der zendelingen, en in het jaar 1836 is eene derde tentboot ter hunner beschikking gesteld. De zendelingen der *Moravische* broeders zijn bijzonder, welligt meer dan eenige andere, geschikt om deze ruwe Heidenen te onderwijzen, zonder dat bij hen eene overmatige drift tot vrijheid wordt opgewekt, veel min aanleiding gegeven tot eenige losbandigheid, daar de broeders, in tegendeel, hunne kweekelingen tot goede bruikbare menschen vormen, van meer waarde voor hunne meesters dan vroeger. Uit dien hoofde ook maakt het Gouvernement der kolonie geene zwarigheid, hun de hulpzame hand te bieden, en heeft hetzelve niet alleen het onderwijs der Gouvernements-slaven en Vrijnegers aan hunne zorg toevertrouwd, maar ook ten hunnen gebruike afgestaan de woningen op eene tweede plantaadje.

Thans smeeken de wilde boschnegers om van zoo voortreffelijke zendelingen den weg ter zaligheid te leeren, en in het district *Nickerie* verlangt bijna de geheele Heidensche bevolking naar hun onderwijs, terwijl de Europeanen, door de ondervinding voorgelicht, zulks met al hun vermogen bevorderen.

Jaarlijks vermeerderen dan ook de noodzakelijke onkosten, om dit gewigtige werk in stand te houden, en tot nu toe was het hoofdbestuur in staat daarin te voorzien. Ofschoon toch de gewone jaarlijksche contributie slechts *twee gulden en vijftig cents* bedraagt (benevens de toelage van eenige leden, die zich tot eene hoogere bijdrage verbonden hebben, alsmede de giften van Zijne Majesteit den Koning), zoo is het alhier gevestigde hoofdbestuur reeds in staat geweest, om in acht jaren tijds naar Paramaribo over te zenden de aanzienlijke som van *negen en twintig duizend acht honderd en tien gulden*. Thans echter, bij zoo gelukkigen voortgang en zoo groote uitbreiding van het werk der Evangelische broeders, is men niet meer in staat de vereischte gelden te bezorgen en reeds verhinderd geweest, aan de aanvrage om eene vierde tentboot, hoe noodig ook, te voldoen.

Echter blijft bij het hoofdbestuur de hoop levendig, dat in ons Vaderland de heilige ijver, om het Christendom te bevorderen, nog velen zal bewegen, om door eene kleine bijdrage mede te werken, ten einde aan eene zoo nuttige instelling, die reeds zoo gezegende vruchten draagt, de uitbreiding te geven, welke door de omstandigheden gevorderd wordt; terwijl daardoor tevens het Nederlandsche Zendeling-genootschap wordt te gemoet gekomen en in de gelegenheid gesteld, met meer kracht in onze Oostindische bezittingen deszelfs weldadigen arbeid voort te zetten. — Inteekeningen tot het lidmaatschap kunnen alhier geschieden bij de leden van het hoofdbestuur der Maatschappij, zijnde de heeren: vice-presidenten, *J. D. Janssens* en Mr. *G. R. Vaillant*; thesaurier *G. G. Vredenburch van Roetzelaer*; directeuren, D[o]. *P. van der Breggen Paauw*, D[o]. *C. A. van den Broek*, *E. Canneman*, D[o]. *J. G. P. Certon*, D[o]. *I. J. Dermout*, Jhr. *L. R. Gevaerts* en Jhr. Mr. *J. C. de Jonge*; secretaris, Mr. *D. van de Wynpersse* en adjunct-thesaurier *W. de Leth*.”

— In een onzer bladen leest men den volgenden [illegible] brief uit Charleroi van 10 Junij: „De heer *Jules Frison*, van [illegible], bij Charleroi, heeft zijne schoone spijker-fabriek aan den heer *Charles Barbaix-Dribb* overgedaan, uit hoofde van de uitgebreide uitbreiding, welke hij aan zijne glasblazerij heeft gegeven; zij kon in geene betere handen vallen. De heer *Barbaix* is sedert lang allergunstigst bekend. Men heeft niet vergeten, dat hij, gedurende den opstand van 1830, aan eed en pligt getrouw, en met de hand op zijn ridderkruis van den Nederlandschen leeuw, kracht-dadig weigerde, zijne functien van griffier der staten van Namen langer te vervullen. Hij heeft dus eene nieuwe loopbaan voor zich geopend, door zich aan de nijverheid toe te wijden, waarmede hij door de familie zijner echtgenoot reeds in aanraking was. Te Lodelinsart gevestigd, zal hij de spijker-fabriek van den heer *Jules Frison* verder voortzetten. — Het aanzienlijk vermogen van den heer *Barbaix*, gevoegd bij zijne bekende vlijt en werkzaamheid, geven de gegronde verwachting dat dit etablissement in zijne handen eene zeer groote uitbreiding bekomen zal; terwijl wij tevens vertrouwen, dat zijne niet minder bekende loffelijke antecedenten van regtschapenheid en kiesch eergevoel aan den handel de meest wenschelijke waarborgen zullen aanbieden.”

— De Javasche Couranten tot den 21sten Februarij behelzen, behalve eenige door den gouverneur-generaal gedane benoemingen, enz. niets van aanbelang. Onder die [illegible] van mr. *[illegible]*, lid in het hooggeregtshof van Indie, tot lid in het hoog militair geregtshof; van *W. R. van Hoëvell*, predikant bij de maleische gemeente te Batavia, tot lid der hoofdcommissie van onderwijs; van mr. *G. A. de Jongh*, lid in den raad van justitie te Batavia, tot ommegaand-regter in de wester afdeeling; van *A. Houtkoper*, lid der wees- en boedelkamer te Samarang, tot secretaris der residentie Padang, enz. enz.

Voorts wordt daarin vermeld, dat de ineenzetting der [illegible] ijzeren stoombooten die van regeringswege naar Indie gezonden zijn, te Soerabaija bewerkstelligd is. Eene derzelven, de *[illegible]*, had aan de verwachting beantwoord; aan de *Hekla* waren gebreken opgemerkt die echter niet onoverkomelijk schenen.

De fransche post is heden nacht alhier niet aangekomen. Te Brussel had men gisteren berigt uit Mons van des middags een

nre, dat toen dezelve aldaar insgelijks nog niet was gearriveerd. Men vooronderstelde dat aan het rijtuig tusschen Kamerrijk en Valenciennes een ongeluk was overkomen.

Volgens eene te Brussel in omloop zijnde nota, voor welker echtheid niet kon worden ingestaan, was de fondsnotering ter Parijsche beurs van eergisteren (4 Julij) geweest: fr. 5 pCt. 111; 3 pCt. 80,45; Nap. r. 98,75; Sp. Ardoin 23; Pass. 4¼; Rom. L. 101⅝.

Vorst *Leopold* heeft den 30sten junij een besluit genomen, krachtens hetwelk de handschriften der Bourgondische bibliotheek vereenigd worden met de koninklijke bibliotheek, die nu in twee afdeelingen onder eenen bewaarder verdeeld is, te weten de boeken, kaarten en prenten; en de handschriften; terwijl voor iedere afdeeling een adjunct-bewaarder zal worden aangesteld. Zekere heer *Marchal* behoudt den titel van *bewaarder* der handschriften, met een traktement van 5000 fr.

— De algemeene maatschappij tot bevordering van de volksvlijt, te Brussel, is de stad in haren nood ter hulp gekomen, met een aanzienlijk voorschot, opdat dezelve in de betaling der achterstallige renten en andere dringende schulden zou kunnen voorzien.

— Dingsdag avond heeft te Brussel en in den omtrek een swaar onweder gewoed, door een geweldigen stortregen of waterhoos gevolgd, waardoor aanzienlijke schade in den zuidelijken omtrek der stad, te Boitsfort en Watermael, werd aangerigt; het te velde staand gewas voor een groot deel vernield, de grond omgewoeld, boomen ontworteld werden, enz.; in de omgelegen dorpen werd, even als bij brand, de alarmklok geluid, en menig landman op het veld — dus schrijft men, — gelooft dat een nieuwe zondvloed gekomen was.

— De belgische bladen schrijven uit Maastricht, dat op den 30sten ll. twee vaartuigen de stad gepasseerd waren, van Luik naar Venloo de Maas afvarende, beladen met 15000 kogels en 2,000 bommen, almede met een aantal affuiten en mortieren, door drie belgische kanonniers begeleid.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (5 Julij) waren genoteerd: Belg. 102½; Ol. Metall. [illegible]; Sp. Ardoin 21¾; Difered 6; Nap. r. 93⅝; Rom. L. [illegible] in Antw. 101; Braz. 80¼. — Wissel op Amst. en Rott. ½ pCt. v. pap.

Volgens de Londensche dagbladen tot den 4den Julij, waren sedert den kroningsdag de feesten ten hove en bij de ministers en vreemde gezanten elkander druk opgevolgd. Maandag avond had onder anderen, bij H. M. de Koningin een prachtig bal plaats gehad, hetwelk, naar men verzekert, sedert de regering van *George IV* zijn wederga niet gehad heeft. Op dit bal waren al de te Londen aanwezige vreemde vorstelijke personaadjen, buitengewone en gewone ambassadeurs, enz. tegenwoordig. De koningin had ten 11 ure, het welk den bericht van *Nemours* geopend en vervolgens met den (prins George van) *Cambridge* (die door velen als haren toekomstigen gemaal wordt beschouwd) gedanst. Het souper werd des nachts in de troonzaal gehouden. — Gisteren moest H. M. eene revue over de artillerie houden, waarop zij door de buitengewone gezanten zoude vergezeld worden. Aanstaanden maandag zouden de infanterie en de kavallerie door H. M. insgelijks in oogenschouw worden genomen. — Uit de verschillende deelen van het koningrijk heeft men te Londen berigten ontvangen van de luisterrijke en vreugdevolle viering van den dag der kroning *Victoria*.

— Door de magistraat der stad Londen is besloten geworden om een prachtig feestmaal, op kosten der stad, aan de buitengewone gezanten aan te bieden. Zij is evenwel niet tot dit besluit gekomen, dan na verscheidene uit een financieel oogpunt gedane aanmerkingen van sommigen harer leden te hebben moeten aanhooren. De ambassadeurs hebben de hun gedane uitnoodiging met veel erkentelijkheid aangenomen, waarna men besloten heeft om het whigsche ministerie en de voornaamste leden der oppositie-partij mede te noodigen, ten einde allen blaam te ontgaan, dat men aan dit feest eene politieke kleur had willen geven. Hetzelve zal op den 10den dezer in Guild-Hall plaats hebben; door de beperktheid van den tijd dien men aan de toebereidselen van hetzelve zal kunnen besteden, zullen er geene dames bij hetzelve genoodigd worden en het getal gasten in het geheel niet meer dan 500 bedragen.

— Door de hoofd-officieren der britsche landmagt is eene inschrijving geopend ten einde speciaal aan den maarschalk *Soult* een luisterrijken maaltijd aan te bieden.

— Naar men verneemt, zou er eerstdaags eene belangrijke verandering zoo wel bij de marine als bij de landmagt plaats hebben.

— Het Huis der gemeenten houdt zich thans bezig met de eindelijke beraadslaging over de iersche tiendenwet.

— De berigten uit Lissabon, van den 26 der vorige maand, melden, dat de rust niet verder is gestoord geworden. De Koning en Koningin hadden zich naar Cintra begeven, alwaar, zij meenen, de bevolking van H. M. zouden verblijven.

— Lord *Durham* is den 29sten Mei te Quebec in Neder-Kanada, aan wal gestapt en is met de meeste pracht ontvangen. Dadelijk bij zijne aankomst is er eene proclamatie door hem uitgevaardigd, waarin hij wel het voornemen openbaart om elke opstand met rasse kracht dadig te keer te gaan, maar ook zegt, dat de [illegible] aanwezende voorstanders van hervorming zonder aanzien des persoons, van hem alle ondersteuning zullen ontvangen, waarop hunne vaderlandsliefde aanspraak gaf. Bij eene andere proclamatie is door den lorrd een prijs van 1000 ponden sterling uitgeloofd aan de aanbrengers van hen die de stoomboot *sir Robert Peel* verbrand hebben. — Gedurende de volgende dagen zijns verblijfs te Quebec hebben aldaar vele festiviteiten plaats gehad. Men ontveinst zich niet, dat de edele lord eene moeijelijke roeping te vervullen heeft, vooral ter zake van de verbittering der britsche bewoners van Kanada tegen de Noord-Amerikanen; die door het verbranden van genoemd vaartuig niet weinig is toegenomen. — Reeds had men vernomen, dat de soldaten der Koningin door het werpen met steenen, een amerikaansch vaartuig hadden aangerand; terwijl van den anderen kant eenige engelsche officieren in uniform te Detroit beleedigd zijn geworden. Dit alles bo zeende zeer veel vrees in voor eene breuk tusschen Engeland en de Vereenigde Staten. — Een dertigtal Canadasche opstandelingen hebben zich op het eiland Wells versterkt en al de misnoegden uit Kanada tot zich genoodigd. Op hunne hoofden waren evenzeens prijzen gesteld.

— Ter Londensche beurs van den 3den waren genoteerd: 5 pCt. gec. 95⅝; Nederl. 2½ pCt. 53⅞; 5 pCt. 101⅞; Sp. 22⅞; Port. 39½; Braz. 80; Col. 27; Wissel op Amst. 12—4 3/m 12—5½.

UTI SEVES ITA METES.

Een nieuw bewijs voor de onverbeterlijkheid van staatkundige dweepers of staatkundige kwaadwilligen, levert Frankrijk dezer dagen op; en het verdient opmerking, dat, welken wijzen gang ook het bestuur en dat land gegaan zij, naar de schatting der staatkundigen van allerlei denkwijze, het niemand dan zich zelven heeft voldaan. Zóó denkt en spreekt men, aannemende dat het gevoelen dier ingenomenen met eigen denkwijze het gevoelen tevens zij van het verlicht deel der natie; als of ook zelfs die meening niet lijnregt aandruischte tegen de waarheid. Het is eene, ondanks derzelver bekendheid; menigmaal vergetene of verloochende waarheid, gelijk gij zult gezaaid hebben, zóó zult gij ook maaijen, en toch hervindt men deze ieder oogenblik bevestigd; en zonder klaar bewezen. Nadat staatkundige legitimistische dweepers, de beruchte ordonnantien van *Karel X* hadden uitgelokt en de wapenen vruchteloos beproefden, om hunne eigen inzigten van regeringswijze door te drijven, rees de schrikwekkende propaganda uit den door onberaden ijver voor onbepaalde vorstenmagt geopenden afgrond der revolutie, en dreigde geheel Europa met vuur en [illegible]; terwijl zij eigen ingewand verteerde. Maar dat zoo gelukkig bedwongen spook dreigde Frankrijk wel aan allerlei jammeren van republikeinsche bandeloosheid over te geven; maar in het westelijk deel van dat land werd moord op moord en plundering met brandstichting te baat genomen om een legitimistisch vorst, wiens onbehendigheid in het regeren gebleken was, wederom ten troon te helpen. Doch het bestuur van *Lodewijk Philips* wist de beide partijen te fnuiken en met geweld de wapenen af te keeren, waarmede het oproer de bevolking van Parijs en Lyon gewapend had. Van Bonapartismus vernam men weinig; en geen wonder, de man die in de hand Gods de sluiter der eerste fransche revolutie en de herschepper van den Europeschen geest was geweest, was zonder nazaat overleden; en hij stierf niets anders nalatende dan de bewondering voor zijne groote daden, dan den schrik over de soms harde middelen, die hij bezigde om tot zijn doel te geraken; en met dat gevoel elk een het besef nalatende van het onbereikbare der hoogte waarop hij stond; die zonder voorzaat en zonder nakomeling zich de onsterfelijkheid van zijnen naam de geheele wereld door verzekerde. Toen het Straatsburger proces, beruchter herinnering, de aandacht van Frankrijk tot zich trok, kende men slechts eenerlei gevoel, dat van medelijden over zóó ergerlijke afdwaling, gepaard aan verwondering, hoe een onbeduidend persoon door gelijkluidendheid van naam verleid, meende zich te kunnen opppronken met de verdiensten van den grootsten veldheer zijner eeuw, van den hervormer van den geest der Fransche natie. Daarom werd dat beruchte Straatsburger proces eene schenois van het landsregt, een hoon voor het regtswezen, een schandpaal voor de openbare meening in Frankrijk, en wekte afschuw bij alle weldenkenden wegens eene ergerlijke regtsverdraaijing en verkrachting der daadzakelijke waarheid: — omdat de bewondering voor den naam van den grooten man, ligt tot verleiding van onnadenkenden had kunnen strekken; en voorbijziende dat de genade des konings daar was, om de gestrengheid der wet te temperen, werd de vrijgevigheid van misdrijf door de regtbank verkondigd; door regters die slechts over het bestaan eener daadzaak, niet over derzelver strafbaarheid, moesten oordeelen. De kreet van verontwaardiging die over die vrijspraak in Frankrijk en vervolgens in geheel Europa opging, heeft de straatsburger jury gebrandmerkt met den blaam van al wat de natie verlicht en achtenswaardigs had. Toen reeds voorspelde men dat nu gebeurt. Men zeide, dat men de deur geopend had voor alle mogelijke pogingen tot oproer, tot alle vrijspraak van mislukte zamenspanningen; en men verwijt het Fransch bestuur dat het, na zoodanig arrest, nog het in vigueur zijn der Septemberwetten volhoudt; als of het pligt ware om het bestuur ongewapend te laten tegenover de aanslagen van allerlei partijgangers en heethoofden. Dat *zoo als gij zult zaaijen, zoo zult gij ook maaijen*, bevestigt zich tweeledig nu in Frankrijk. Het bestuur aldaar heeft geduld in eene zwakheid welke bij het gros der natie wel verschoonlijk, maar zulks niet voor het Bestuur is; en de verregaande zachtmoedigheid waarmede *Lodewijk Philips* den Fransch-Zwitserschen avonturlijken Prins heeft behandeld, wordt nu beloond door het bewijs van onverschilligheid; de jeugdige Prins wil van den koning van Frankrijk geene weldaden ontvangen; maar die hij heeft ontvangen beloonen door pogingen om de bevolking in opstand te brengen ten einde

Lodewijk Philips zijnen beweldadiger omver te werpen; en zich op den troon te doen plaatsen. Het Straatsburger proces verleende den vrijbrief voor muitende soldaten en ontevredene burgers, wat zou dan eenen dweeper als *Laity* beletten, om op het volk te werken, wat den jeugdigen *Lodewijk Napoleon*, om zich in Parijs te komen vertoonen. Maar is dat van den eenen kant waar; het bevestigt zich ook van den anderen kant, dat de gematigdheid in *Lodewijk Philips*, de standvastigheid waarmede hij alle partijschappen bedwong en binnen hare grenzen hield; de wijsheid waarmede hij het land tot rust bragt, en de schranderheid waarmede hij zich buiten af vrienden maakte, die hem achting toedroegen, en tegelijk het aanzien van zijn land staande hield, - aan die koning der volkkeuze van 1830 meerderen steun hebben verleend, dan men aanvankelijk redenen had te mogen denken; en dat de openbare meening van het redelijk denkende Frankrijk hem ondersteunt, en de bevestiging zijner dynastie doet te gemoet zien. De beslissing van het Hof de Paris, waarbij het zich bevoegd verklaart, doet vermoeden, dat dit staatsligchaam de noodzakelijkheid bevroedt, om door de toepassing der wet aan de Wereld en aan de Natie te toonen, dat Frankrijk geen woelnest wezen wil en blijven voor allerlei staatkundige dweepers of kwaadwilligen; maar dat het de rust van Frankrijk ernstiglijk begeert en zal handhaven.

174ste Koninklijke Nederlandsche Loterij

VIJFDE KLASSE.

23ste Trekking.	N°. 19541, een prijs van *f* 1000; N°. 76, *f* 1000; N°. 3774, 1000.
24ste ——	N°. 20215, een prijs van *f* 1000; N°. 18081, *f* 1000; N°. 5757, een premie van *f* 3000.

Ter Amsterdamsche Beurs van gisteren (5 *Julij*) waren genoteerd: Ned. Werk. Sch. 2½ pCt. 54$^{15}/_{16}$; dito 5 pCt. 101$^{15}/_{16}$; Kansb. *f* 25¼; Am. Synd. 4½ pCt. 96; O. I. 99⅝; Handelm. 181½; 180½; Ards. 85 £ 21½; Rusl. 1798, 165½; Roths. 68⅝; Col. 17⅝; Peru 13; Rijn spoorweg 107; Coup. Ards. 16½ %.

SCHULDEISCHERS in het FAILLISSEMENT van JOHANNES STADHOUDERS, Koopman en Aannemer te *Gastel*, worden opgeroepen, om de bewijzen hunner Schuldvorderingen in te leveren in handen van den Heer Syndic Provisoir in dat Faillissement, of ter Griffie van de Regtbank van Koophandel te *Breda*, en om zich, tot verificatie en affirmatie dier Schuldvorderingen, te willen vervoegen ter Gehoorzaal van genoemde Regtbank, op Woensdag den 11. Julij 1838, des voormiddags ten elf ure.

De Griffier der Regtbank,
L. D. STORM.

AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouders der Stad *Breda*, zullen op Maandag den 16. Julij 1838, des middags ten *twaalf* ure, ten Stadhuize aldaar, aan de minstdoenden, volgens in te leveren *gezegelde* Biljetten van inschrijving, in het openbaar en afzonderlijk

AANBESTEDEN:

1°. Het doen van VERNIEUWINGEN en HERSTELLINGEN aan eenige STADS-GEBOUWEN, en

2°. Het VERNIEUWEN der RIVIER-VISCHMARKT.

De Bestekken en Konditien van Aanbesteding liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren ter lezing op Stads-Secretary, alwaar ook de Teekeningen voorhanden zijn, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads-Architect A. J. F. CUYPERS, door wien, drie dagen vóór de Aanbesteding, aanwijzing in loco zal gedaan worden.

BREDA, den 18. Junij 1838.

Ter Ordonnancie van Burgemeester en Wethouders voornoemd;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

AANBESTEDING.

Het Collegie van Regenten van het Gecombineerd Wees- en Arm-Kinderhuis te *Bergen-op-Zoom*, zal, op Maandag den 16. Julij 1838, des middags ten twaalf ure, in het gemeld Weeshuis, in het openbaar AANBESTEDEN:

Het doen van VERANDERINGEN en HERSTELLINGEN aan het Gebouw van het Weeshuis, staande in de *Gewelddigerstraat*, binnen gemelde Stad, bestaande in onderscheiden Timmer-, Metsel-, Plafonneerwerken, enz., met bijlevering van de vereischt wordende Materialen.

Het Bestek zal gedurende acht dagen, voor de Besteding ter lezing liggen, bij JACOBUS LEMMERS in het *Nederlandsch Koffijhuis* te *Bergen-op-Zoom*, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn, (en aanwijzing in Loco zal geschieden) door den Heer A. FEBER alhier.

BERGEN-OP-ZOOM, den 2. Julij 1838.

Het Collegie van Regenten voornoemd,
B. F. VERMEULEN,
Ter ordonnantie van dezelven:
M. LEIJER, Am^{is}.

De Boekhandelaars JOH. NOMAN & ZOON, te *Z. Bommel*, hebben op heden alom verzonden:

LIJST VAN INTEEKENING

MET PROEVE VAN UITVOERING

op de uitgave der

NIEUWE NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

IN 32°. OF KLEIN ZAKFORMAAT.

ONDER TOEZIGT VAN EENEN KUNDIGEN REGTSGELEERDE.

waarbij gevoegd zal worden:

1°. De Grondwet voor het Koningrijk der Nederlanden.

2°. Wet op de organisatie der Regterlijke Magt.

3°. Wet op den overgang van de vroegere tot de nieuwere Wetgeving.

4°. Algemeene bepalingen der Wetgeving van het Koningrijk der Nederlanden. (Wet van 14. Junij 1829, Staatsblad n°. 10.)

De prijs der 5 Wetboeken kompleet, benevens de 4 bovengenoemde Stukken, welke uitgave met eene Stereotype zal kunnen wedijveren, zal, gebonden in een keurig net fransch, of lederen bandje, slechts kosten

f 3,90.

Afzonderlijk zullen de Wetboeken in dit formaat, niet verkrijgbaar zijn. — Bestellingen geschieden bij alle Boekhandelaren in dit Rijk, bij wien tevens alom *gratis* verkrijgbaar is, *Prospectus en Proeve van Uitvoering*. — De uitgave geschiedt zes maanden na de invoering van genoemde Wetboeken.

*** Bij den Boekverkooper W. P. VAN STOCKUM, te 's *Gravenhage*, is uitgegeven en alom verzonden:

I. DE KANTER, Gedichten, 8° . . . . *f* 1,25.
II. DE NEVEN, Oorspronkelijk Blijspel in Verzen . » 0,90.
III. PACHTER MARTIJN EN ZIJN VADER, met een' Brief van F. B. LUBLINK WEDDIK aan den Vertaler, uit het Fransch . . . . » 1,30.
IV. A. VAN DER HOOP Jr., De Horoskoop, Treurspel [illegible]

VESICATOIRES D'ALBESPEYRES,

PAPIER D'ALBESPEYRES, seul approuvé par les membres de l'Académie de Médecine pour panser sans douleur et obtenir une suppuration abondante et modérée (Compresses spongieuses préférables au linge). Dépôt chez M. VAN DEN GOORBERG à *Breda*.

En vente chez BROESE & COMP., à *Breda*.

NOUVEAUTÉS.

Braćevich, (*M.*) Doverston, par l'auteur de Trevelyan, Godolphin etc., 2 vol.
Dumas, (*Alexandre*) Pauline, 1 vol.
Victor Hugo, Les voix intérieures.
Paul de Kock, Un tourlourou, 4 vol.
———— Un moustache, 2 vol.
Jules de Saint-Felix, Mademoiselle de Marignan, 1 vol.
Charles Didier, Une année en Espagne, 2 vol.
———— Chavornay, 2 vol.
Lamothe-Langer, Bonaparte et le Doge, 2 vol.
Jacob, La soeur du maugrabin, Histoire du temps d'Henri IV. 2 vol.
Léon Gozlan, Washington Levert et Socrate Leblanc, 2 vol.
Balzac, Caesar Birotteau, 2 vol.
Jules Lecomte, Les Smoglers, 2 vol.
Addisson, Episodes des cours d'assises, 1 vol.
Lamartine, (*de*) La chûte d'un ange, épisode.
Chateaubriand, (*de*) Congrès de Vérone, Guerre d'Espagne, Négociations, Colonies Espagnoles, 2 vol.
Sand, Les dernières Aldini, 1 vol.
———— Les maîtres mosaïstes, 1 vol.
Brisset, (*M. J.*) Le génie d'une femme, 2 vol.
Karr, Einerley, 2 vol.
Trollope, Vienne et les Autrichiens, avec quelques détails sur la Souabe, la Bavière, le Tyrol et le Salzbourg, 2 vol.
Monneuse, (Madame) Regina, 2 vol.
Camille Bodin, Stenio, 2 vol.
Horace de Viel Castel, Madame la Duchesse [illegible] 2 vol.
Lottin de Laval, Le comte de Retz (1638-1660), 2 vol.
Bignon, Histoire de France, sous Napoléon, depuis la paix de Tilsitt en 1807, jusqu'en 1812, 2 vol.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.